

Maak kennis met de ketenafspraken

**samen voor
medicatieoverdracht**

17 september 2026

Huishoudelijke mededelingen

Vragen via de chat

Sessie wordt opgenomen

We proberen later schriftelijk op onbeantwoorde vragen te reageren

Sprekers

Sacha Martini

Projectleider Medicatieoverdracht

Yvonne Beckers

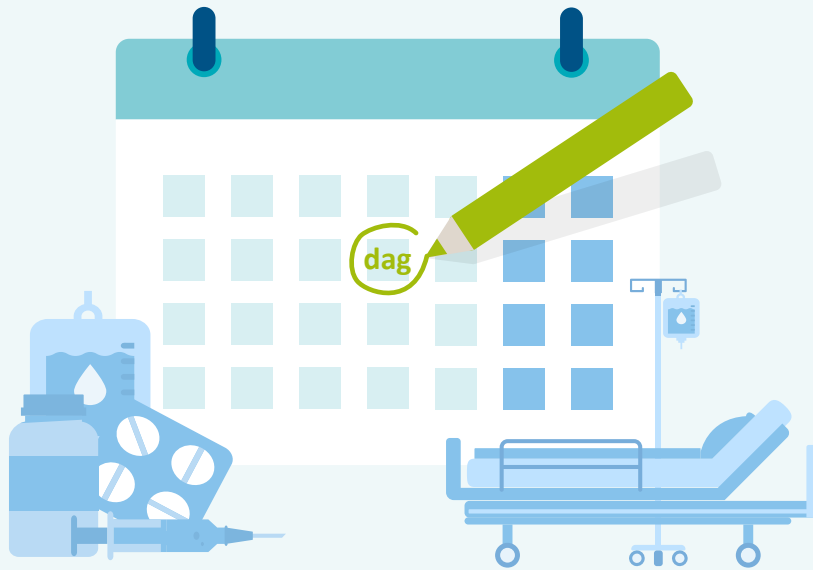
Sectorprojectleider
Gehandicaptenzorg

Sophie Engelkes

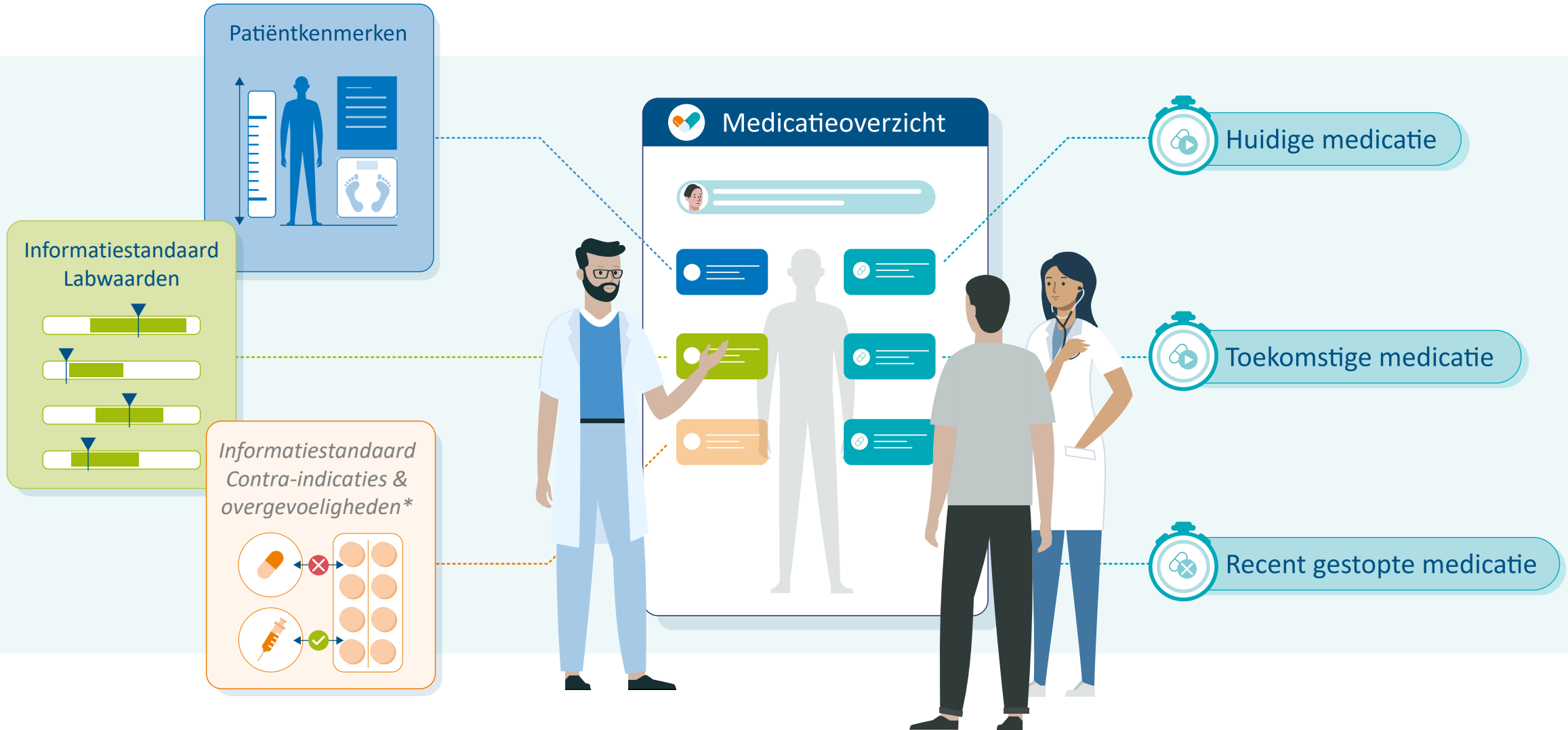
Adviseur Medicatieoverdracht

Medicatie-incidenten

75 vermijdbare ziekenhuis-
opnames per dag

Actueel en volledig medicatieoverzicht

**Informatiestandaard Contra-indicaties en Overgevoeligheden wordt niet geïmplementeerd door programma Medicatieoverdracht*

Informatiestandaard Medicatieproces 9

Toekomstige situatie

Huidige situatie

Medicatieproces 6

Medicatieproces 9

Waarom hebben we ketenafspraken nodig?

Kwaliteitsstandaard: Overdracht van medicatiegegevens in de keten

Medicatieproces 9

Ketenafspraken

**samen voor
medicatie
overdracht**

Voorbeelden van ketenafspraken

Mogelijkheid tot efficiënt overnemen andermans medicatieafpraak

De voorschrijver **neemt de medicatieafpraak** van een andere voorschrijver over indien de verantwoordelijkheid van het behandelbeleid van de medicatieafpraak ook over wordt genomen

Voorbeelden van ketenafspraken

Bij toedientijd is
**'flexibel' de default
optie** in het EVS

Voor wie gelden de ketenafspraken?

Geestelijke
gezondheidszorg

Medisch specialistische
zorg

Publieke gezondheid

Gehandicaptenzorg

Mondzorg

Trombosezorg

Huisartsenzorg

Openbare farmacie

Wijkverpleging &
verpleeghuiszorg

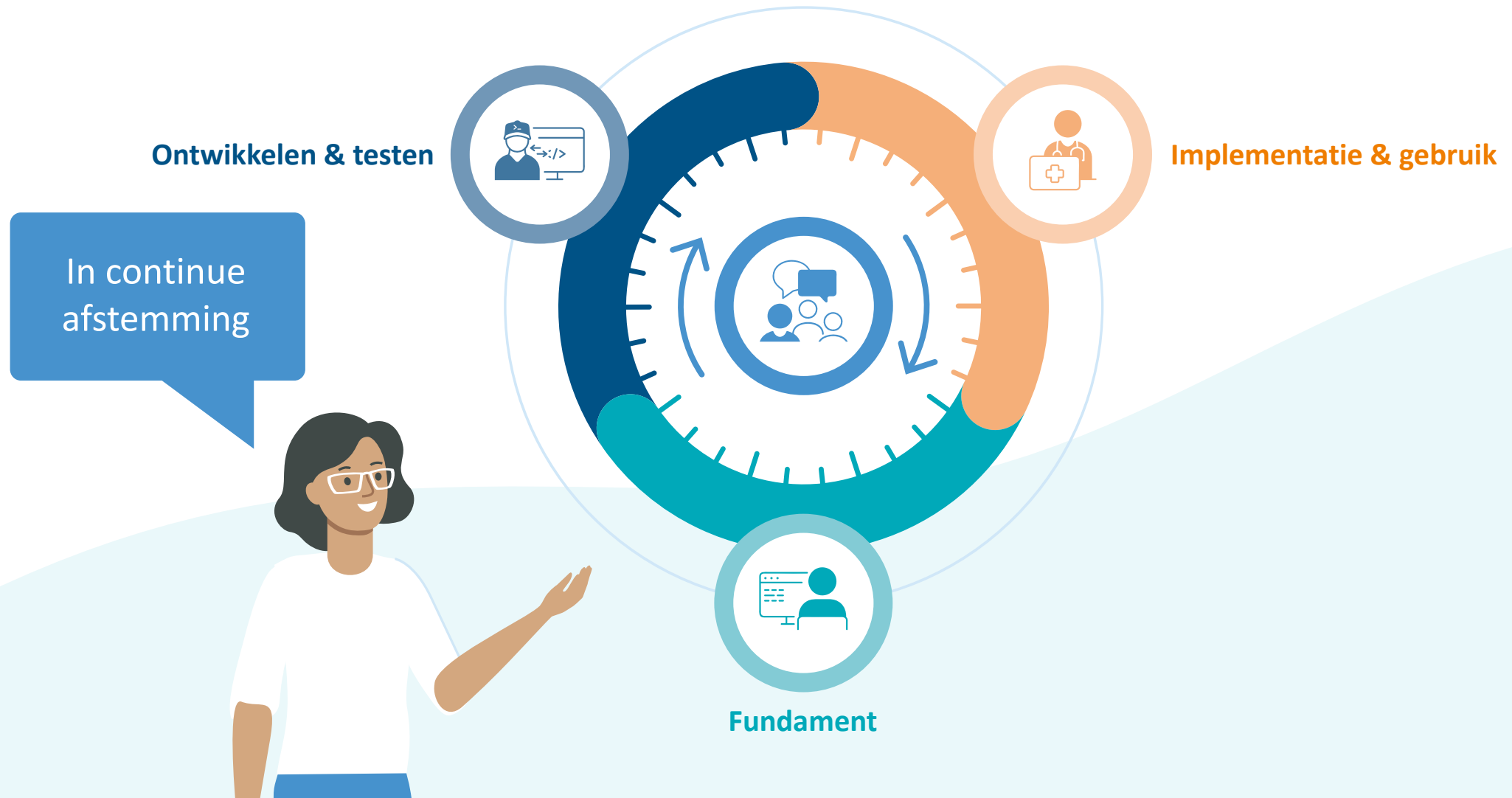

Medische diagnostiek

Patiënt & cliënt

Van theorie naar praktijk

Favoriete ketenafsprak

Inge Stollman

Apotheker
Spoedapotheek Den Haag

Leon Joanknecht

Huisarts

Kirsten Renkema

Begeleider
Cosis

samen voor medicatieoverdracht

samen voor
medicatie
overdracht

Patiëntreis & quiz

Jan van Dijk, 76 jaar

Alleenstaand, woont thuis
en krijgt thuiszorg

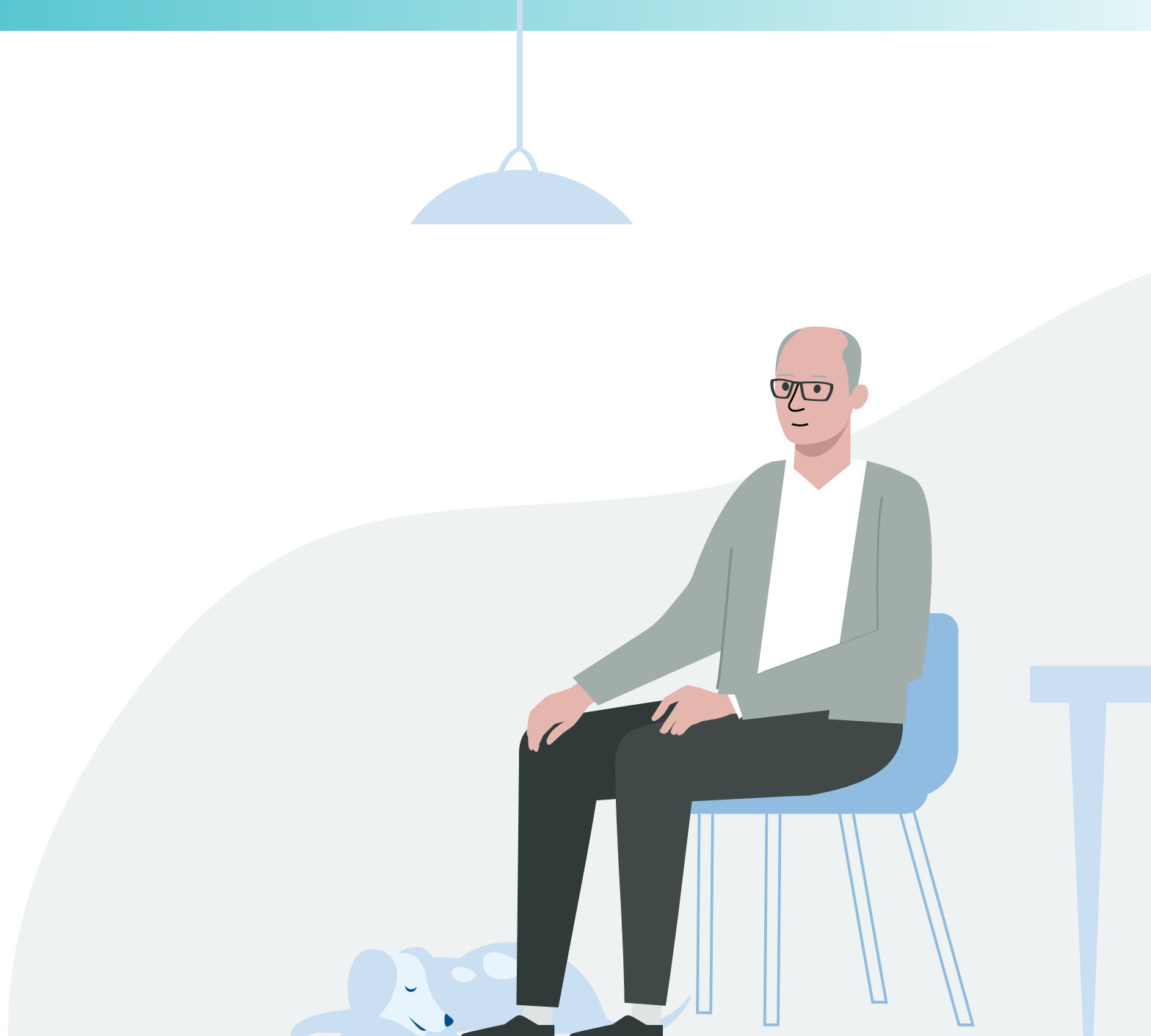
Voorgeschiedenis

Diabetes mellitus

Hypertensie

Prostaathypertrofie

COPD

Huidige medicatie

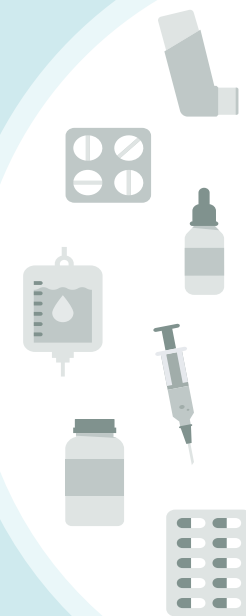
Type	Geneesmiddel	Dosering	Auteur
MA	Metformine tablet 500 mg	3dd 1 tablet	Huisarts
MA	Hydrochloorthiazide tablet 12,5 mg	1dd 1 tablet	Medisch Specialist
MA	Amlodipine tablet 10 mg	1dd 1 tablet	Medisch Specialist
MA	Alfuzosine tablet mga 10 mg	1dd 1 tablet, na het avondeten	Huisarts
MA	Tiotropium inhalatiepoeder in capsule 18 mcg	1dd 1 capsule	Huisarts
MA	Salbutamol inhalatiepoeder 'Diskus' 200 mcg	Zo nodig 1 dosis, max 4	Huisarts
MA	Insuline glargine injectievloeistof 100 E/ml	1dd 10 eenheden AN	Huisarts
MA	Insuline aspart injectievloeistof 100 E/ml, pen 3 ml	Volgens bijspuitschema	Huisarts

De huisarts komt langs

Vraag 1

Vraag 1

De huisarts wil dat een insulinepen met spoed wordt geleverd. Welke uitspraak is juist?

A

'Spoed' kan niet worden meegegeven in het VV, de huisarts moet telefonisch contact opnemen met de apotheek. Hier zijn lokale/regionale afspraken over gemaakt.

B

'Spoed' kan gestructureerd worden meegegeven in het VV. De huisarts bepaalt op basis van professionele inschatting of hier sprake van is. Bij een volgend VV dient deze inschatting opnieuw plaats te vinden.

C

'Spoed' kan gestructureerd worden meegegeven in het VV. De huisarts bepaalt op basis van professionele inschatting of hier sprake van is. Bij een volgend VV wordt de instructie 'spoed' onthouden en automatisch opnieuw in het VV ingevuld.

D

'Spoed' kan niet gestructureerd worden meegegeven in het VV. De huisarts bepaalt op basis van professionele inschatting of hier sprake van is en typt dan handmatig in het VV dat er sprake is van spoed.

HIS

Medicatieafspraak

Insuline aspart injectievloeistof 100 E/ml, pen 3 ml

Bij verhoogd glucose, volgens bijspuitschema

Startdatum: 23-03-2021 *Einddatum:* -

Auteur: Dr. Jansen (Huisarts)

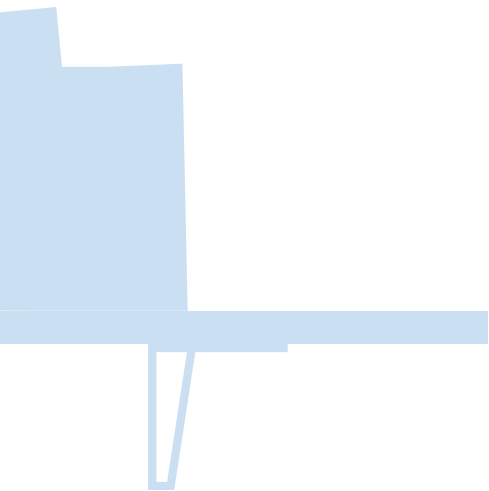
Verstrekkingsverzoek

Insuline aspart injectievloeistof 100 E/ml, pen 3 ml | 2 stuks

☒ Spoed	☐ IMM
☐ Niet in GDS	☐ Bezorgen

Datum: 17-07-2026 | Auteur: Dr. Jansen (Huisarts)

Stuur voorschrift

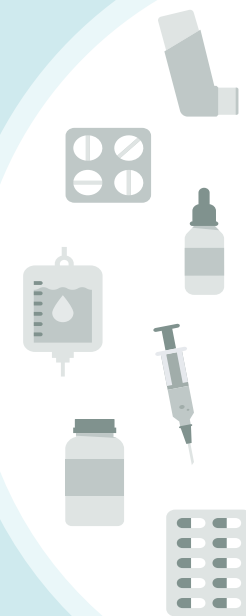

Meneer, ik ga
de **amlodipine**
stopzetten.

Vraag 2

Vraag 2

De huisarts wil bij meneer van Dijk de amlodipine staken. Deze is echter voorgeschreven door de medisch specialist. Welke uitspraak over het stoppen/wijzigen van andermans MA is juist?

A

De huisarts mag de MA van de medisch specialist stoppen of wijzigen, als zij zich hiertoe bekwaam acht. De reden van stoppen/wijzigen is altijd verplicht om in te vullen.

B

De huisarts mag de MA van de medisch specialist niet stoppen, alleen wijzigen als zij zich hiertoe bekwaam acht. De reden van wijzigen is verplicht om in te vullen. Als de MA gestopt moet worden, dan moet de huisarts contact opnemen met de medisch specialist.

C

De huisarts mag de MA van de medisch specialist niet stoppen of wijzigen. De huisarts moet contact opnemen met de medisch specialist, zodat diegene zelf de MA kan stoppen of wijzigen.

D

De huisarts mag de MA van de medisch specialist stoppen of wijzigen, als zij zich hiertoe bekwaam acht. De reden van wijzigen is optioneel om in te vullen en de reden van stoppen is verplicht om in te vullen afhankelijk van de setting (voor huisartsen is deze reden wel verplicht).

Het lijkt weer beter te gaan...

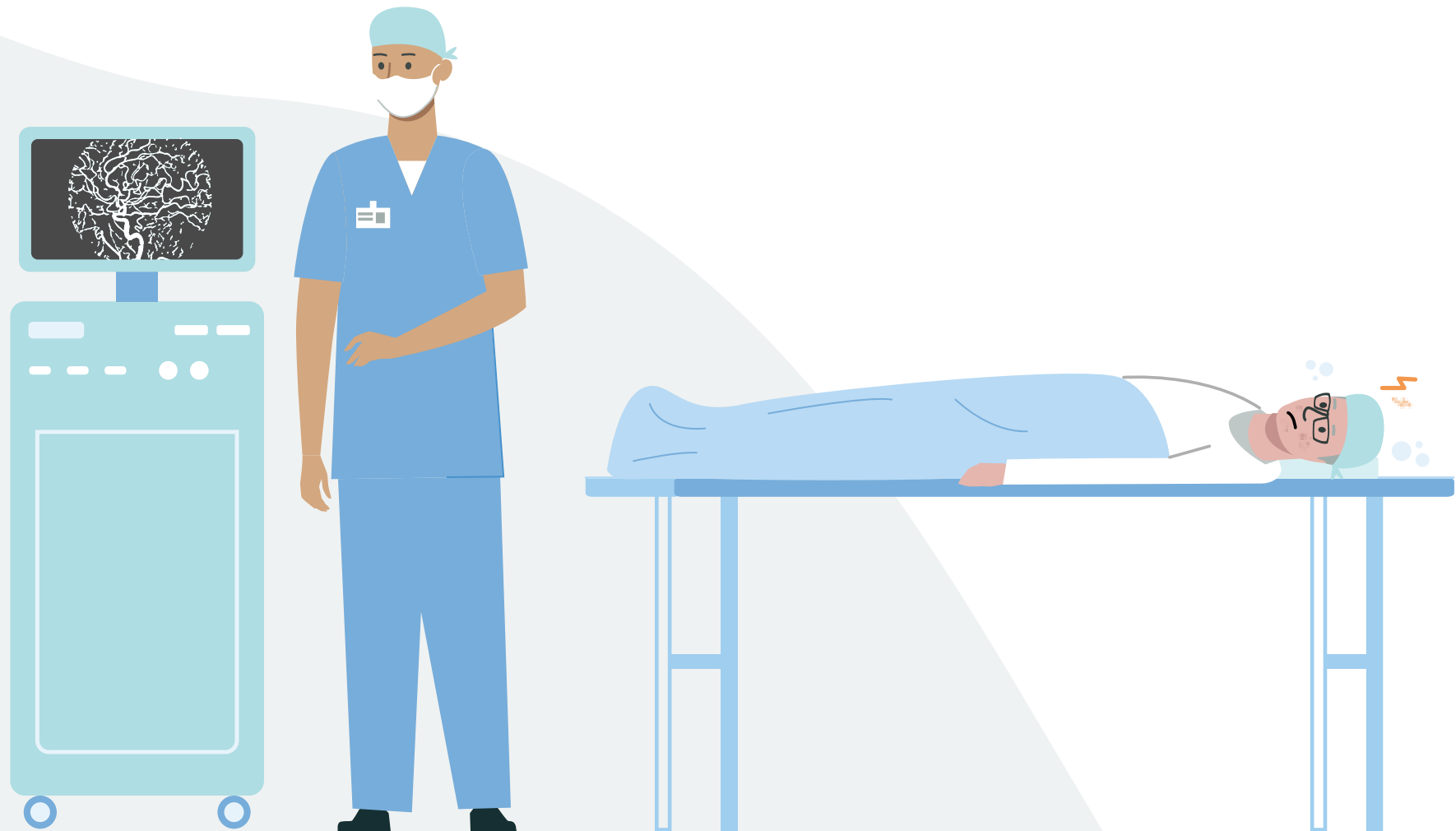
Maar later op de dag...

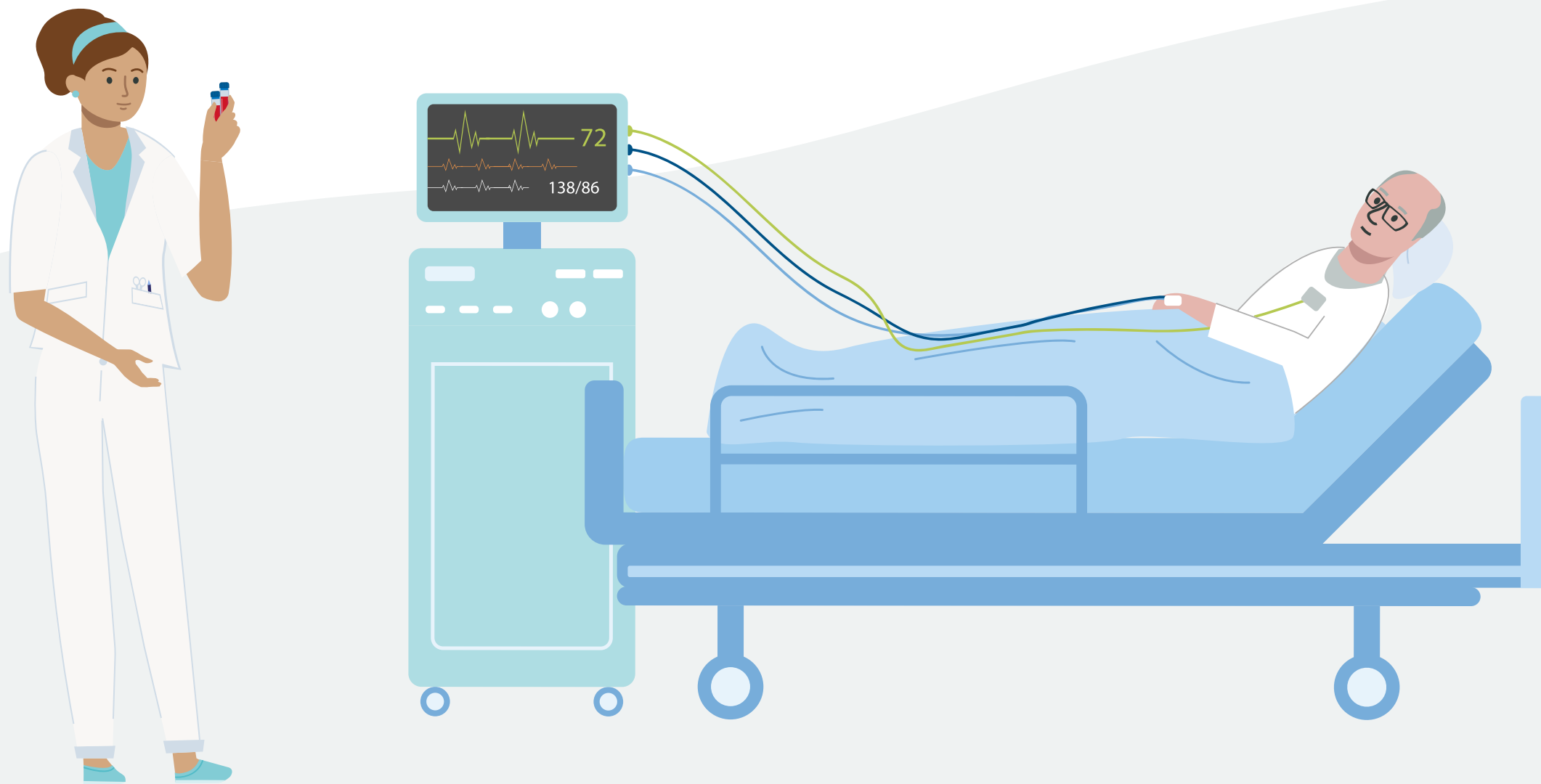
Op de spoedeisende hulp

In de operatiekamer

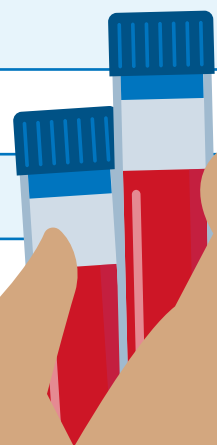
Op de afdeling neurologie

Laboratoriumwaarden

Hemoglobine	8.8 mmol/L
Leukocyten	$6.2 \times 10^9/L$
Trombocyten	$234 \times 10^9/L$
eGFR	42 ml/min
Glucose	8.2 mmol/L
LDL-cholesterol	3.4 mmol/L
Totaal cholesterol	5.2 mmol/L

Meneer, u heeft nu
een infuus, dit helpt
tegen **dehydratie**.

En ik ga de
metformine verlagen
naar **2x per dag**
1 tablet.

NaCl
0.9%

EVS

Medicatieafspraak

Simvastatine tablet 40mg | 1dd 40mg

Startdatum: 18-07-2026

Einddatum: -

Auteur: Dr. de Vrij (Neuroloog)

Starten

Medicatieafspraak

Apixaban tablet 5 mg | 2dd 5mg

Startdatum: 18-07-2026

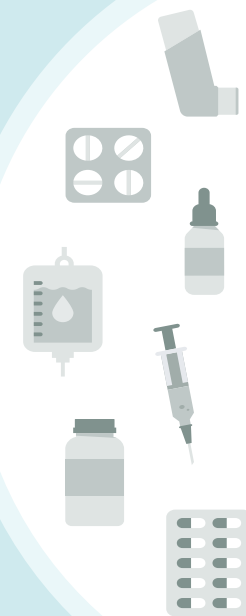
Einddatum: -

Auteur: Dr. de Vrij (Neuroloog)

Starten

Vraag 3

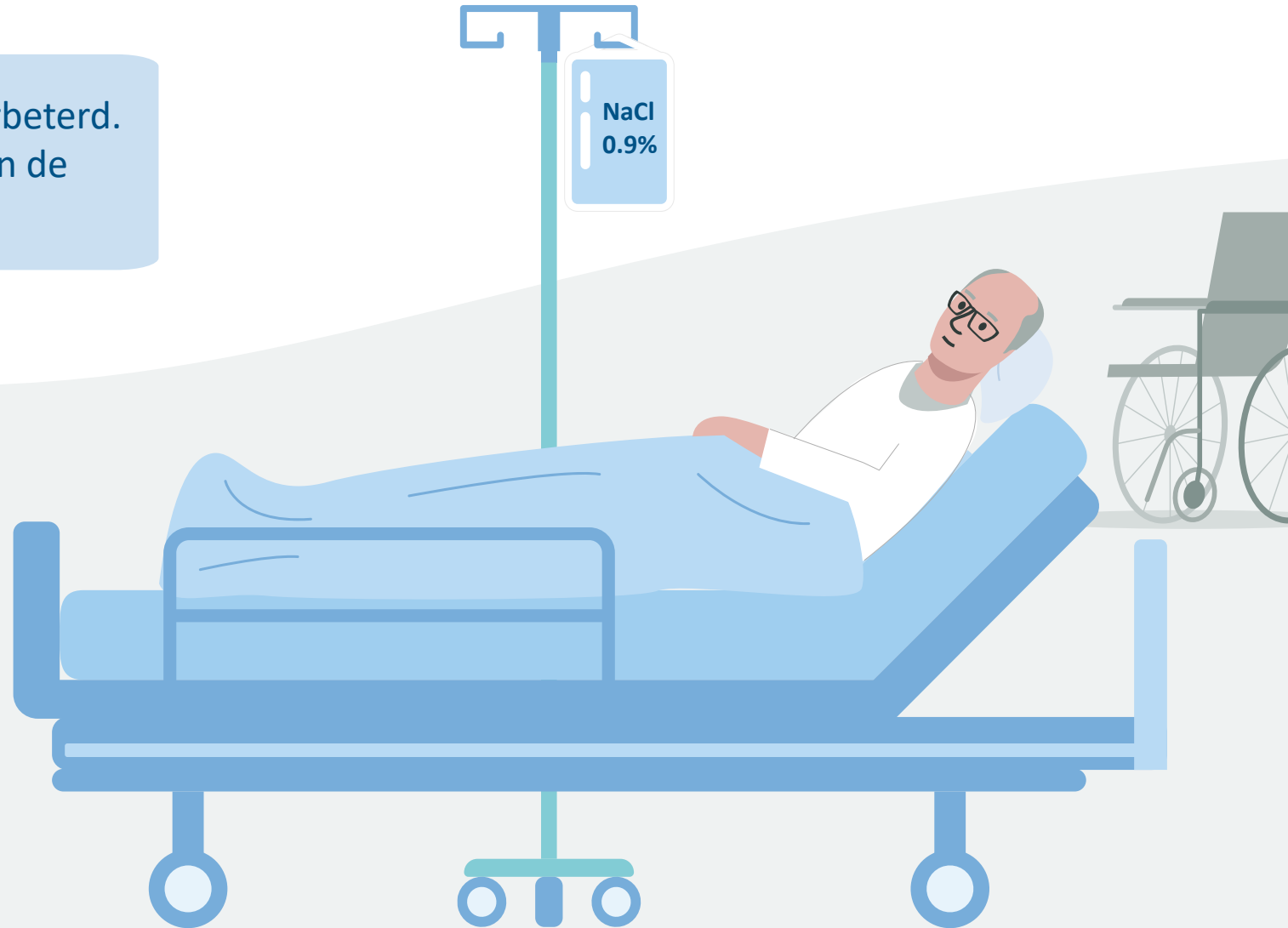
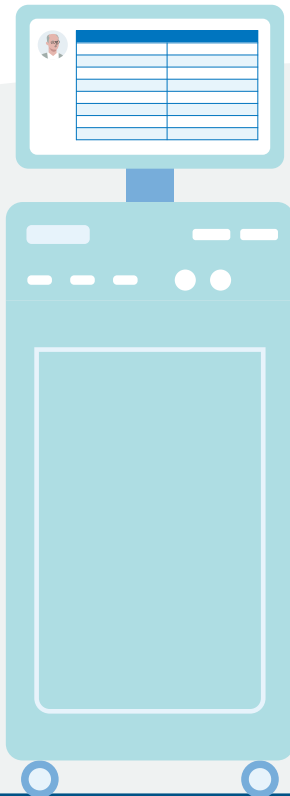
Vraag 3

De neuroloog heeft doorlopende medicatie gestart, onder andere simvastatine, en wil deze medicatie over 6 maanden evalueren. Wat is juist?

- A** De neuroloog is verplicht om een einddatum in de MA in te vullen. Dit is dan tevens de trigger voor de evaluatie.
- B** De neuroloog vult geen einddatum in de MA in; een evaluatiemoment regel je anders.
- C** De neuroloog is niet verplicht om een einddatum in de MA in te vullen, maar vult deze einddatum wel in en gebruikt deze als trigger voor de evaluatie.
- D** De neuroloog laat de verstrekker de evaluatiedatum plannen.

Vlak voor ontslag

Uw nierfunctie is weer verbeterd.
We passen de dosering van de **metformine** aan.

Vraag 4

In het ziekenhuis heeft de neuroloog de dosering van de door de huisarts voorgeschreven metformine verlaagd, omdat meneer Van Dijk een verminderde nierfunctie had. Bij ontslag is de nierfunctie weer goed hersteld en dient de metformine teruggezet te worden naar de eerdere dosering. Wat is juist?

A

De neuroloog wijzigt de MA weer naar de hogere dosering en zet de huisarts als auteur in deze MA, zodat het voor de keten duidelijk is dat de huisarts het aanspreekpunt is voor de metformine.

B

De neuroloog voert geen wijzigingen meer door. De metformine wordt in de lage dosering voortgezet, totdat de huisarts de MA wijzigt naar de hogere dosering, bijvoorbeeld na het lezen van de ontslagbrief.

C

De neuroloog wijzigt de MA weer naar de hogere dosering. De neuroloog is zelf de auteur van de MA en zet de huisarts in het veld 'volgende behandelaar'. De huisarts neemt de MA vervolgens nooit over, aangezien hij al benoemd staat in het veld 'volgende behandelaar'.

D

De neuroloog wijzigt de MA weer naar de hogere dosering. De neuroloog is zelf de auteur van de MA en zet de huisarts in het veld 'volgende behandelaar'. De huisarts neemt de MA dan over op een 'natuurlijk' moment, bijvoorbeeld als er een nieuw VV nodig is.

Op de revalidatieafdeling

EVS

Medicatieafspraak

Omeprazol tablet 20mg | 1dd 20mg

Startdatum: 30-07-2026 *Einddatum:* -

Auteur: Dr. van Wijk (Specialist Ouderengeneeskunde)

Verstrekkingsverzoek

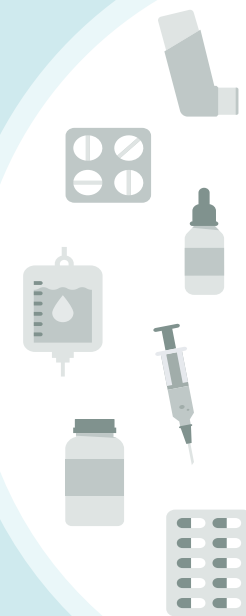
Omeprazol tablet 20mg | 30 stuks

Datum: 30-07-2026

Auteur: Dr. van Wijk (Specialist Ouderengeneeskunde)

Stuur voorschrift

Vraag 5

De apotheker ontvangt het medicatievoorschrift voor omeprazol. De apotheker heeft omeprazol echter niet op voorraad, maar wel pantoprazol. Welke uitspraak is juist?

A

De apotheker mag een alternatief product verstrekken, dus pantoprazol, maar moet dit eerst afstemmen met de voorschrijver. Dit kan bijvoorbeeld telefonisch of per mail, de MA wordt dan niet aangepast door de voorschrijver (die blijft omeprazol).

B

Als de apotheker een alternatief product wil verstrekken, dan moet dit eerst worden afgestemd met de voorschrijver. Dit kan bijvoorbeeld telefonisch of per mail, de MA moet dan altijd worden aangepast door de voorschrijver (dus moet ook pantoprazol zijn). Zo komen MA en TA altijd helemaal overeen.

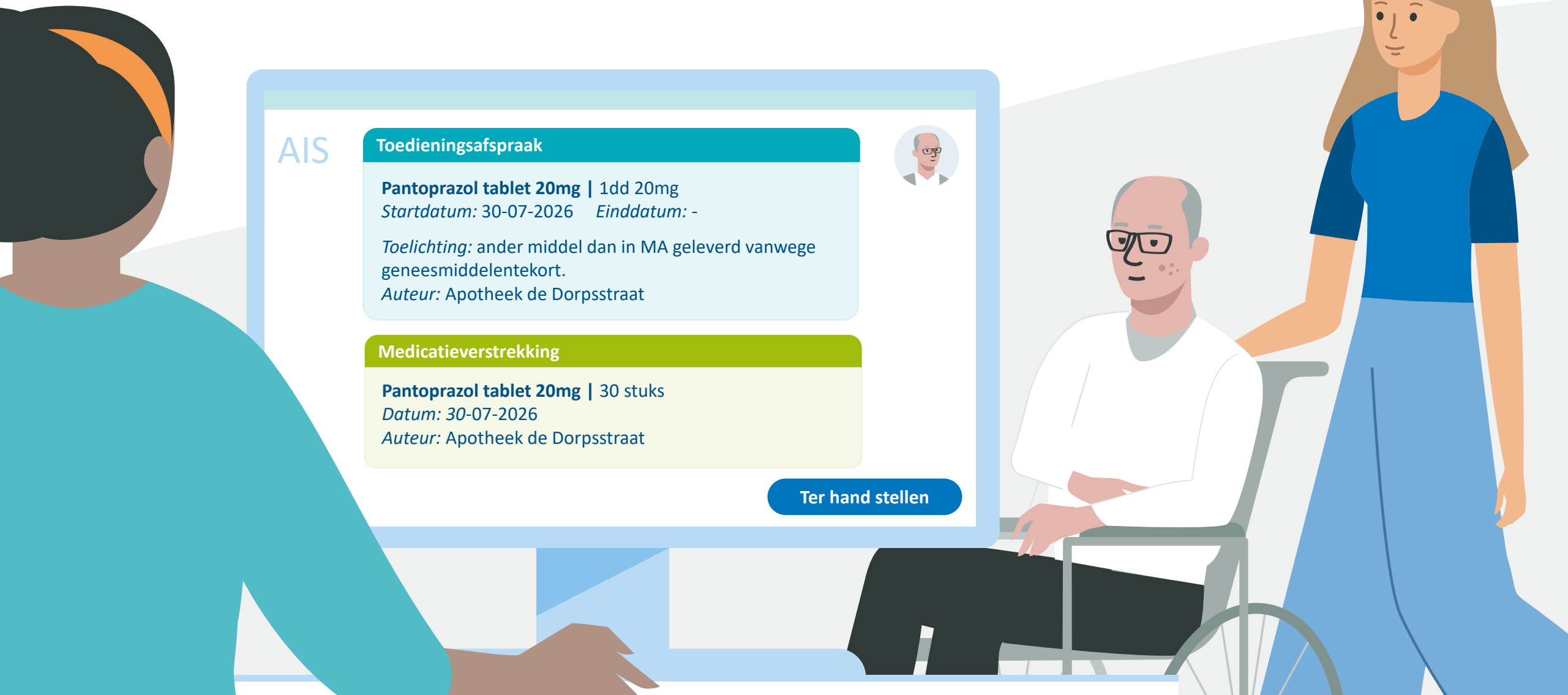
C

De apotheker mag op basis van professionele inschatting en regionale afspraken een ander product verstrekken dan in de MA staat. Indien nodig kan dit afgestemd worden met de voorschrijver. De apotheker mag dus zonder overleg met de voorschrijver de pantoprazol verstrekken aan de patiënt.

D

De apotheker mag alleen het exact voorgeschreven product verstrekken. Dus de apotheker zal omeprazol moeten bestellen.

Bij de apotheek

AIS

Toedieningsafpraak

Pantoprazol tablet 20mg | 1dd 20mg

Startdatum: 30-07-2026 *Einddatum:* -

Toelichting: ander middel dan in MA geleverd vanwege geneesmiddelentekort.

Auteur: Apotheek de Dorpsstraat

Medicatieverstrekking

Pantoprazol tablet 20mg | 30 stuks

Datum: 30-07-2026

Auteur: Apotheek de Dorpsstraat

Ter hand stellen

Twée weken later...

Mijn medicijn
apixaban is op.

Komt u maar
even langs!

Medicatieverificatie door huisarts

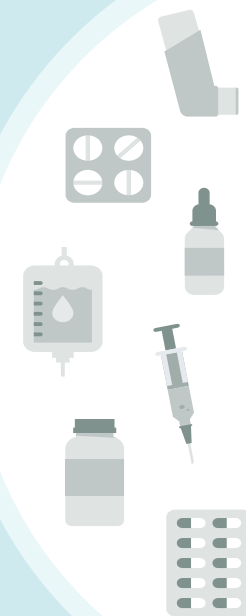
HIS

Huidige medicatie		
Geneesmiddel	Dosering	Gebruik volgens afspraak
Metformine tablet 500mg	3dd 1 tablet	✗
Insuline glargine injectievloeistof 100 E/ml	1dd 10EH AN	
Hydrochloorthiazide tablet 12,5mg	3dd 1 tablet	
Apixaban tablet 5mg	2dd 5mg	

Ik gebruik de metformine **1 keer dag.**

Vraag 6

Vraag 6

Tijdens medicatieverificatie vertelt meneer van Dijk dat hij de metformine alleen 's avonds voor het slapen gaan gebruikt, terwijl het volgens de MA drie keer per dag moet. De huisarts beoordeelt de situatie en concludeert dat de patiënt het middel verkeerd gebruikt. Wat is juist?

A

De huisarts moet de MA altijd aanpassen bij afwijkend gebruik; registreren van werkelijk gebruik zonder wijziging van de MA is niet toegestaan.

B

De huisarts registreert het afwijkende gebruik in de bouwsteen medicatiegebruik met eventueel een toelichting (bijv. dat de patiënt erop gewezen is het middel conform afspraak te blijven gebruiken); de MA blijft ongewijzigd.

C

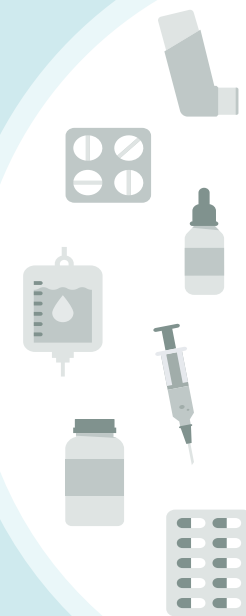
De huisarts legt dit niet vast als medicatiegebruik en de MA wordt inhoudelijk niet aangepast. Het afwijkend gebruik wordt wel als toelichting in de MA gezet (bijv. dat de patiënt erop gewezen is het middel conform afspraak te gebruiken).

D

Bij afwijkend gebruik is overleg met de patiënt niet nodig zolang de MA niet wordt aangepast.

Vraag 7

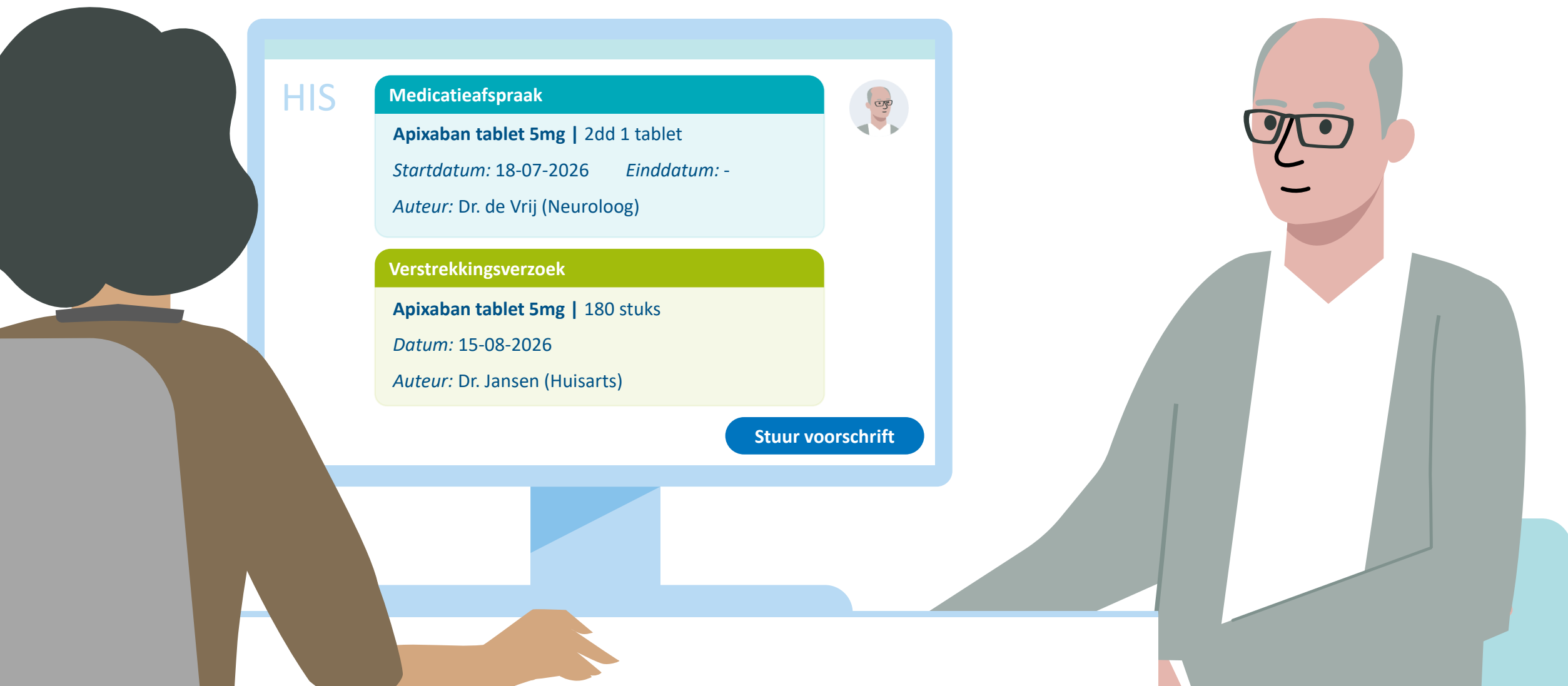

Vraag 7

De apixaban van meneer van Dijk is op. De MA staat op naam van de neuroloog. De medicatie moet herhaald worden, maar de huisarts wil het behandelbeleid niet overnemen. Welke uitspraak is juist?

- A** De huisarts maakt een VV onder de bestaande MA van de medisch specialist.
- B** De huisarts moet eerst de MA overnemen voordat een VV gemaakt mag worden.
- C** De huisarts mag geen VV maken onder andermans MA en moet altijd eerst contact opnemen met de medisch specialist.
- D** De huisarts moet altijd een nieuwe MA aanmaken voordat herhaling mogelijk is.

Verstrekkingsverzoek onder andermans medicatieafspraken

Bij de apotheek

AIS

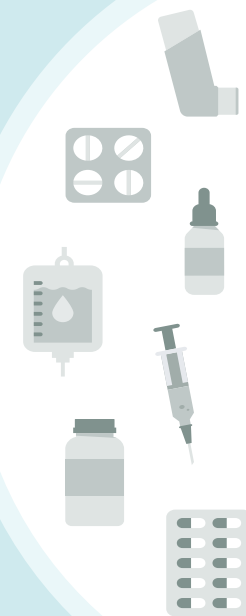
Zelfzorgmedicatie	
Geneesmiddel	Dosering
Diclofenac	Zo nodig 3dd 1 tablet

Huidige medicatie		
Geneesmiddel	Dosering	Gebruik volgens voorschrift
Metformine HCl Sandoz 500 mg	3dd 1 tablet	✗
Insuline glargine injectievloeistof 100 E/ml	1dd 10 eenheden AN	✓

Ik gebruik
diclofenac
vanwege
hoofdpijn.

Vraag 8

Vraag 8

Meneer van Dijk vertelt af en toe diclofenac te gebruiken vanwege hoofdpijn. Hij heeft deze diclofenac gekocht bij de drogist om de hoek. Welke uitspraak is juist?

A

De apothekersassistente legt de diclofenac vast in de bouwsteen medicatiegebruik. Omdat het zelfzorg-medicatie betreft, welke gekocht is bij een drogist, kan het gewoon in vrije tekst worden getypt en hoeft het niet als G-standaard code ingevoerd te worden.

B

De apothekersassistente legt de diclofenac vast in de bouwsteen medicatiegebruik. Hierbij wordt de juiste G-standaard code aangehouden, zodat medicatiebewaking gedaan kan worden.

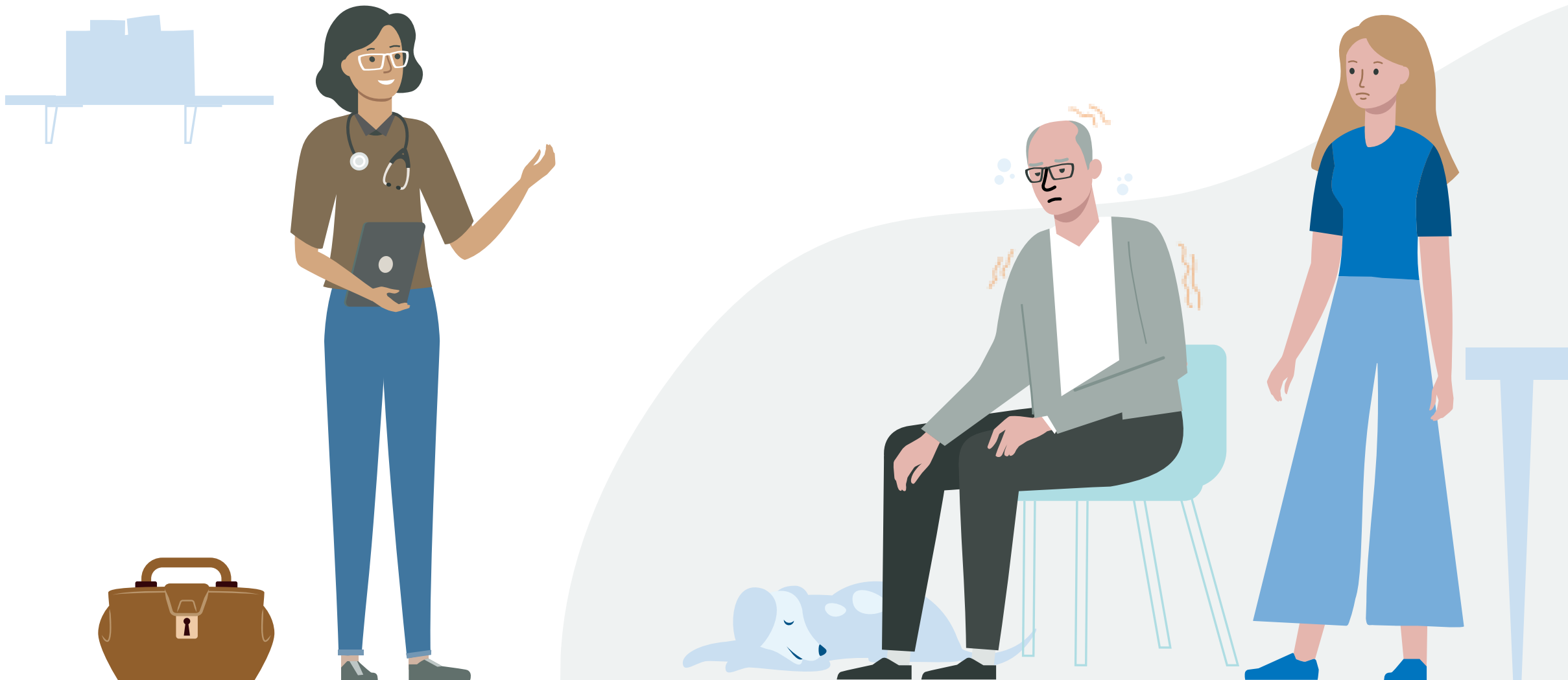
C

De apothekersassistente moet contact opnemen met de voorschrijver. De voorschrijver moet deze zelfzorgmedicatie namelijk invoeren als medicatieafspraken. Alleen dan kan de apotheker ook een toedieningsafspraken maken.

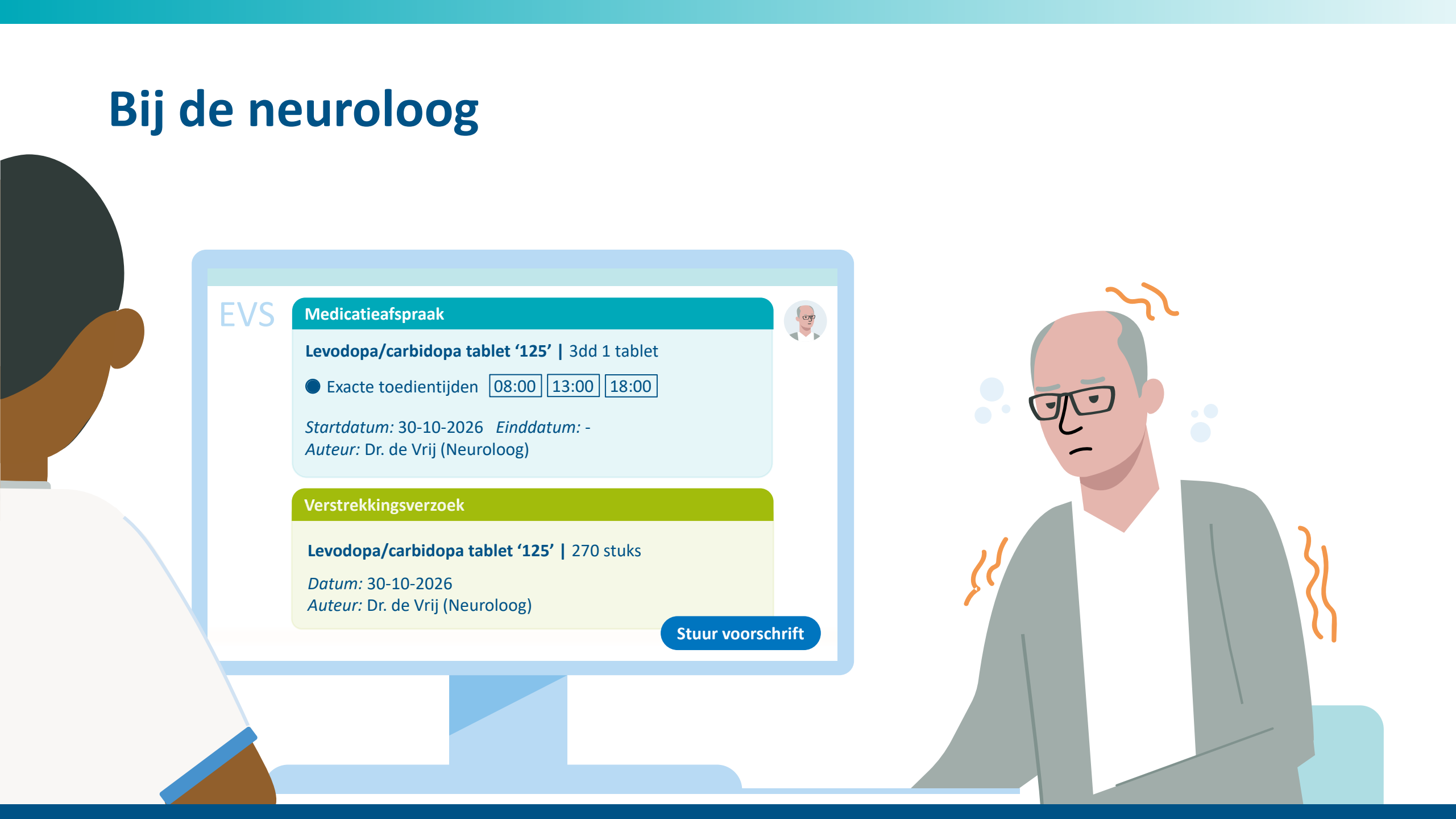
D

De apothekersassistente hoeft geen contact op te nemen met de voorschrijver, maar moet zelfzorgmedicatie wel altijd vastleggen als toedieningsafspraken.

Twée maanden later...

Bij de neuroloog

EVS

Medicatieafspraak

Levodopa/carbidopa tablet '125' | 3dd 1 tablet

☒ Exacte toedientijden

Startdatum: 30-10-2026 Einddatum: -
Auteur: Dr. de Vrij (Neuroloog)

Verstrekkingsverzoek

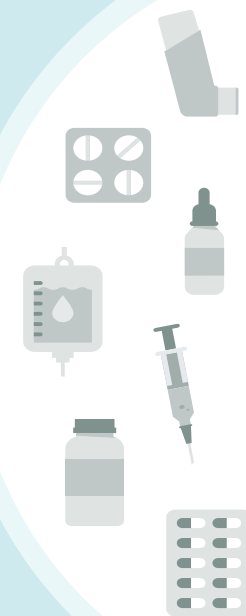
Levodopa/carbidopa tablet '125' | 270 stuks

Datum: 30-10-2026
Auteur: Dr. de Vrij (Neuroloog)

Stuur voorschrift

Vraag 9

Vraag 9

De neuroloog schrijft meneer van Dijk levodopa/carbidopa voor en geeft aan dat deze op exacte tijdstippen dient te worden ingenomen. Welke uitspraak is juist?

A

De neuroloog is verantwoordelijk voor het vastleggen van de toedientijden, en dus mag er niet van afgeweken worden door de verstrekker of toediener.

B

De neuroloog is verantwoordelijk voor het vastleggen van de toedientijden, maar moet hierbij wel een expliciete reden bij vermelden.

C

De verstrekker neemt de exacte toedientijden in principe over in de TA, maar mag hier op basis van professionele inschatting van afwijken. De toediener moet zich altijd houden aan deze exacte toedientijden.

D

De verstrekker neemt de exacte toedientijden in principe over in de TA, maar mag hier op basis van professionele inschatting van afwijken. In het geval van exacte toedientijden dient de toediener deze te volgen. Als een toediening afwijkt van deze toedientijd, dan dient de toediener hierover contact te zoeken met voorschrijver of verstrekker.

Vragen?

**samen voor
medicatieoverdracht**

